

СТАНОВИЩЕ

от доц. д-р Станка Желязкова Козарова

за кандидатурата на гл. ас. д-р Борис Димитров Вунчев
за участие в конкурс за заемане на академичната длъжност „доцент”
по професионално направление 2.1.Филология (Новогръцки език),
обявен от Софийски университет „Св. Климент Охридски”
в ДВ. бр.96 от 6.12.2012 г.

Гл. ас. д-р Борис Димитров Вунчев се представя в конкурса с издаден монографичен труд, озаглавен „Семантични и синтактични особености на активните интранзитиви в новогръцкия език”. От 2005 г. той е доктор по филология след защита на дисертационен труд на тема „Аспектуалните характеристики в новогръцкия език – средства за изразяване и семантика” и води лекции по *Новогръцка граматика – I част* в бакалавърската програма на специалността „Новогръцка филология” във ФКНФ в СУ, както и по *Проблеми на темпоралността и аспектуалността в новогръцкия език* в магистърската програма. С това Б. Вунчев отговаря на изискванията за заемане на академичната длъжност „доцент” според Закона за развитието на академичния състав в Република България.

Преподавателската работа на д-р Вунчев е свързана като проблематика с научно-изследователските му интереси, което от една страна внася баланс в професионалната му дейност, от друга издига качеството на учебния процес.

Оценявам високо избора на Б. Вунчев да изследва по нов начин, с нова методология една неразработена област от новогръцката граматика, да навлезе дълбоко в теорията на аспектуалността и да я приложи към новогръцкия език, вместо просто да експлоатира достиженията на новогръцкото и българското езиковедие в един съпоставителен анализ.

Д-р Б. Вунчев е много добре версиран в съвременните синтактични теории и обосновано избира като основен метод на изследването си функционално-семантичния анализ, без да пренебрегва и останалите школи, там където те имат обяснителна сила и

могат да са полезни – универсалната граматика, както и ролево-референтната граматика, лексикално-функционалната граматика, минималистичната програма, теорията за управление и свързване и други.

Вунчев разграничава понятията морфологичен и семантичен залог, като към семантичните залози причислява статалната интранзитивност, акционалната интранзитивност, ергатива, каузатива, медиума и реципрочността. Приносен момент в труда му е дефинирането на семантичните разлики между статалните и акционалните абсолютни интранзитиви в новогръцкия език, както и между контролиращите и неконтролиращите акционални абсолютни интранзитиви.

Авторът застъпва становището, че основната залогова семантика е ергативната, а не каузативната, и съответно базисни са интранзитивните синтактични структури, за което предлага солидни аргументи, с които можем да се съгласим напълно – че наличието на външен причинител не е част от семантиката на изказването, че тета-ролята на субекта се приписва комплексно, от глаголната фраза като цяло, а не само от глагола, че некаузативните форми се употребяват в новогръцки по-често от съответните им транзитивни каузативни варианти.

Към приносните моменти на монографията на д-р Вунчев трябва да причислим и обобщението на типовете залогово маркиране (активно или медиално-пасивно) при изразяване на естествена реципрочност в новогръцки.

Това изследване на интранзитивите в синхронен план сполучливо се допълва от статията *Етимологични и словообразователни особености на абсолютните активни интранзитиви в новогръцкия език*, с която научните наблюдения на кандидата се прехвърлят в плоскостта на диахронията. Интересите на Б. Вунчев в областта на новогръцкия глагол намират отражение в още две стойностни статии – в по-старата *Новогръцкият перфект и употребата му от носители на българския език* и в *Наблюдения върху морфологията на глаголния вид в новогръцкия език*. В последната от тях наред с въпроса за изразяването на вида посредством трите глаголни основи – основата за несвършен вид, активната основа за свършен вид и пасивната основа за свършен вид – са успешно изследвани и неморфологичните критерии за определяне на глаголния вид в новогръцкия език.

Не мога да подмина без внимание и петте статии на Б. Вунчев, които имат отношение към историята на изучаването на гръцкия език в България. Три от тях са посветени на епохата до Освобождението, а другите две представят най-новите научни изследвания, свързани с новогръцкия език, както и проект за неговото изучаване у нас. Те

поставят в по-широка и в известен смисъл в по-прагматична перспектива научните занимания на кандидата.

По въпросите за развоя на езика и за особената езикова ситуация в Гърция Б. Вунчев взема отношение в статията „Константин и Елена“. Коментирайки въпроса за мястото на катаревуса в съвременната езикова среда в Гърция, авторът наблюдава един общ езиков формат, включващ елементи както от вулгарния жаргон, така и от стария, книжовен стандарт, като естествено и едните, и другите се употребяват в ограничени случаи – в по-неформално или съответно в по-официално ниво на общуване.

Наред със строго научните публикации Вунчев има принос и в също така важната и трудна област на превода – той е направил достъпен за българския читател текста на средновековния епос за Дигенис Акритас. Допълнителна негова заслуга е това, че художественият превод е снабден с коментар и с обширен предговор, в който се разглеждат историческите, културните и езиковите аспекти на произведението.

В заключение бих обобщила, че качествата на научната продукция на гл. ас. д-р Борис Вунчев, както и успешната му преподавателска дейност ми дават пълно основание да оценя положително кандидатурата му за заемане на академичната длъжност „доцент“.

18.04.2013 г.

Рецензент:

